

1882

1907

Bij den Vijf-en-Twintigsten Jaargang

van „DE VRIEND DES HUIZES”

U verwacht geen poëtische ontboezeming van mij en dat is maar goed ook, want in den hoofdredacteur zit geen dichter. U verwacht evenwel een enkel woord.

Ik zou haast zoo zeggen daar heeft u een zeker recht op, maar laat mij er vooral ook dadelijk bijvoegen, dat deze gelegenheid gaarne door mij wordt aangegrepen, temeer daar het toch reeds onze gewoonte was om bij de eerste aflevering van een nieuwen jaargang mee te praten.

Neen, nu zouden wij niet gaarne zwijgen. Er is zooveel te zeggen met den blik op het heden en als we dan nog terug en daarna vooruit gaan zien, het is de vraag of wij dan zelfs niet te lang aan

het woord blijven. Dus ter zake.

Met den blik op het heden geslagen, verkeeren wij in een dankbare stemming.

JOH. VAN 'T LINDENHOUT.

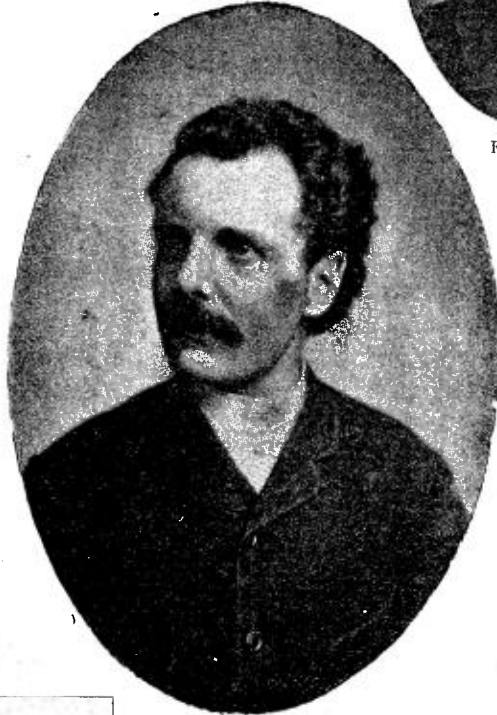
De Vriend des Huizes is geen piepjonge, maar reeds een oude bekende voor de leesgrage wezenvrienden. Het is geen vriend die pas kwam kijken, die bij de eerste kennisgeving kolosaal meevalt en daarom nu algemeen toegejuicht wordt. — Deze „Vriend” komt thans voor de vijf en twintigste maal verklaren, dat het

hem van harte zal verheugen als het al de vrienden wel gaat en God ze ook dit jaar rijkelijk zal zegenen naar lichaam en ziel, voor huis, hart en arbeid. Ja, wij zijn

dankbaar gestemd, dankbaar omdat deze Vriend er nog is, zelfs nog in goeden doen is, waar zoovelen, die zich ook eens aandienden als Vrienden van het christelijk gezin, reeds lang met of zonder eervolle begrafenis uitstapten of (en dat is ook niet begeerlijk) een bestaan rekken, waaruit men schier aan alles kan bemerken dat het er meer dan erg mee gesteld is of treurig voor staat. Inderdaad, met een blik op het heden zijn wij dankbaar gestemd, want hoewel er in onzen tijd vele persproducten uitkomen, die met zorg worden behandeld, waaraan veel wordt besteed om ze grooten opgang te doen maken, gaat onze Vriend kalm zijn weg, maakt gedurig nieuwe kennis en brengt op het oogenblik aan duizenden groote en kleine menschen lectuur, die verstand en hart zegent. Nog eens: met een blik op het heden, zijn wij

E. GERDES. †

J. J. GOES. †

dankbaar gestemd want onze abonne's laten hunne namen over het algemeen zeer vast staan op de lijsten; zij spreken menig goed woord voor ons, hetgeen be-merkt

wordt op het Weezendorp, en de beoordeeling der pers is zoo oprecht waardeerend dat wij haar steun niet dan noode zouden missen.

En nu het verleden.

Laat ons voorop plaatsnemen, dat er maar heel weinig terecht gekomen is van hetgeen in de eerste aflevering aan de lezers werd toegezegd. Moeten we daar om treuren? Volstrekt niet. De oprichters van De Vriend des Huizes, tevens de eerste redactie vormende, de H.H. J. v. 't Lindenhout en E. Gerdes, hebben steeds meer gevoeld wat het christelijk huisgezin noodig had en dat hebben zij

opgenomen. Gerust mag gezegd worden, dat deze Vriend, zoo dikwijls hij kwam, zich rekenschap heeft gegeven waarom hij komt, wat men bij hem zocht, en wie hij kan zijn. Vandaar ook dat in 1889 het formaat veranderde en in den loop der jaren het uitwendige wel eens anders werd. En komt na den eersten jaargang de Heer E. Gerdes niet meer voor als redacteur, later trefden we nog enkele keeren zijn pennevruchten aan.

Maar waar zou ik eindigen als wij zoo voortgingen? Velen schreven in De Vriend. En er is goed werk geleverd voor De Vriend. De namen van H. B. van Lummel, J. J. Goes, C. van Koetsveld, C. S. Adama van Scheltema, J. H. Wiersma, B.v.d. Schuur, J. P. Hasebroek, P. J. van Melle, J. C. Luiting, B. H. Korfker, J. P. G. Westhoff, J. J. L. Duyvendak, A. L. Gerritsen, C. L. Laan, P. van Wijk, P. Groote, Jac. de Liefde, W. H. Kieviet, A. Pijnacker Hordijk, J. L. F. de Liefde, A. van Valkenburg en vele anderen worden met lof door ons uitgesproken en wij huldigen ze allen namens velen, zoowel ouden als jongen, die vroeger en later onzen Vriend brachten in hun kring en toelieten in hun huis.

En dan de lectuur die onze Vriend bracht voor de jongelui. Wat 'n vreugde

als hij verschijnt in de speelkamer met z'n eenige verhalen, z'n leuke raadsels, z'n verschillende wedstrijden. Hoeveel heeft H. J. Hana jaren achtereen gedaan om door zijn rubriek de jeugd te winnen voor onzen Vriend, en wie zal het zeggen in hoevele kinderharten met zijn schrijftalent, de lust en zin voor wat goed en groot is, wat liefelijk is en welluidt, wakker is ge-roepen, geleid werd.

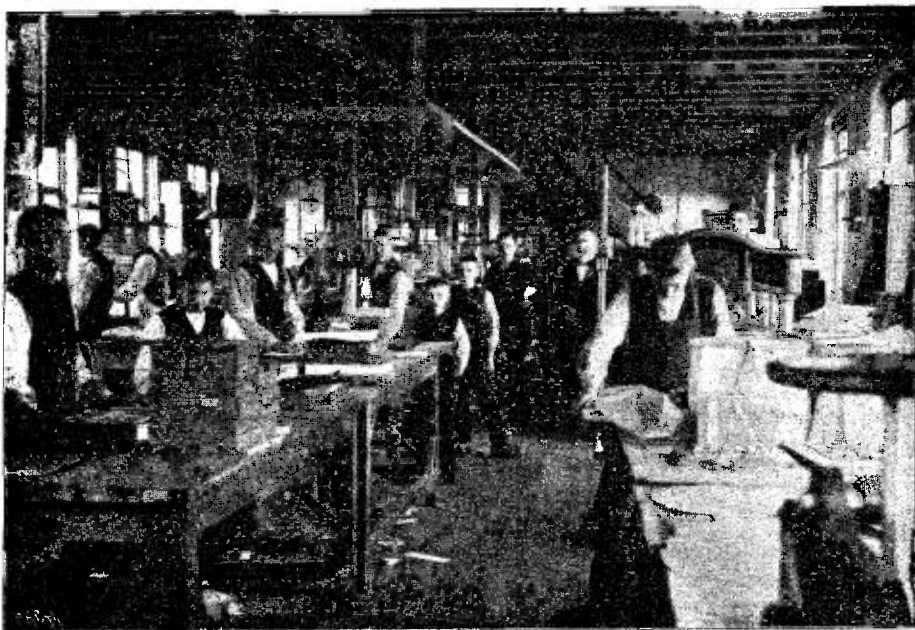
Dat het goed gezien was, toen besloten werd deze Vriend de wereld in te zenden, heeft de uitkomst duidelijk bewezen. Trouwens, Neerbosch' stichter had een te goeden kijk op de dingen en was te zeer practicus om niet te voelen dat kwam de Vriend er in, ik bedoel in de gunst en in de recommandatie,

daardoor niet alleen een oefenschool geopend en werk verschaft werd voor de jongens, die hier opgeleid worden tot letterzetters, drukkers en boekbinders, maar tegelijk een meer of minder milde bron van inkomsten voor de kas, waaruit deze gansch zeer grootte schare gevoed en verzorgd wordt.

Zien wij dus heden op het verleden, dan dient dat niet vergeten maar naar waarde geprezen te worden. Ik zal maar zeggen dat deze Vriend vriendelijk is geweest op verschillende wijzen en naar verscheidene kanten. Bracht

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA. †

Boekbinderij der Weesinrichting.

de Vriend allerwegen degelijke en christelijke lectuur aan ouderdom en jeugd, bracht hij onzen jongen typografen een veelzijdige gelegenheid om zich te bekwaamen in hun vak, het is zeker niet te berekenen hoevelen door dezen Vriend erg hebben gekregen in de Weesinrichting te Neerbosch en haar gingen opnemen in het gedurig gebed en de geregelde verzorging.

Maar ook het oog op de toekomst.

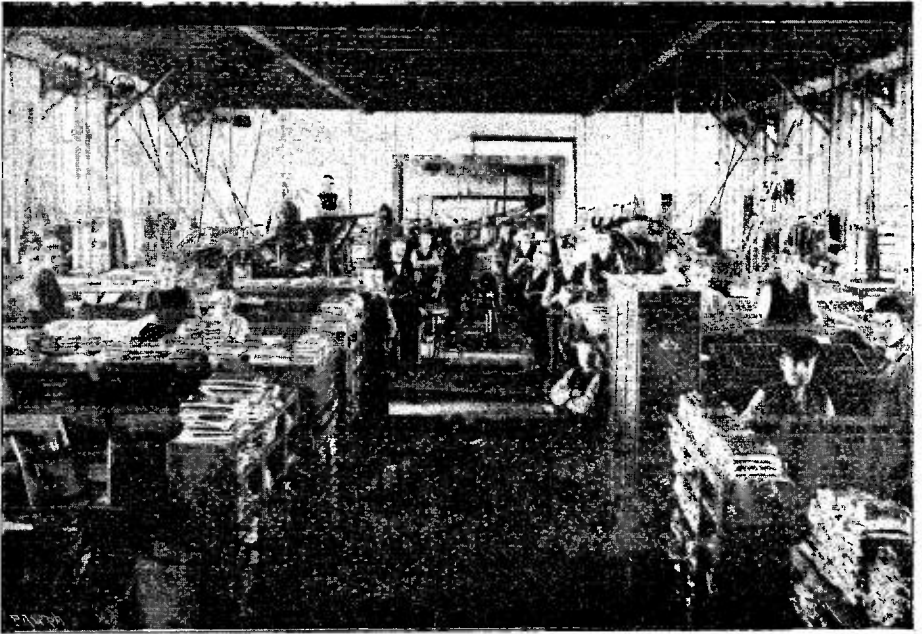
Het is goed in het verleden te blikken, maar er moet ook vooruit

gezien worden. Zal het met dezen Vriend blijven zooals het thans is? Sinds 1893 is de oplage steeds ver-

minderd en soms hard, zeer hard. Of wij klagen? Verre van daar? Met grooten dank herinneren we ons de krachtige medewerking ook op dit gebied ervaren. Het is nog niet zoo gering om in drie jaren er 117½ nieuwe abonne's bij te winnen en toch heeft onze Vriend dat klaar gekregen. En wat zal het worden dit jaar, met onzen feestjaargang? Wat zal de Vriend beleven in de 2de kwart-

W. BELONJE. — Chef der Binderij.

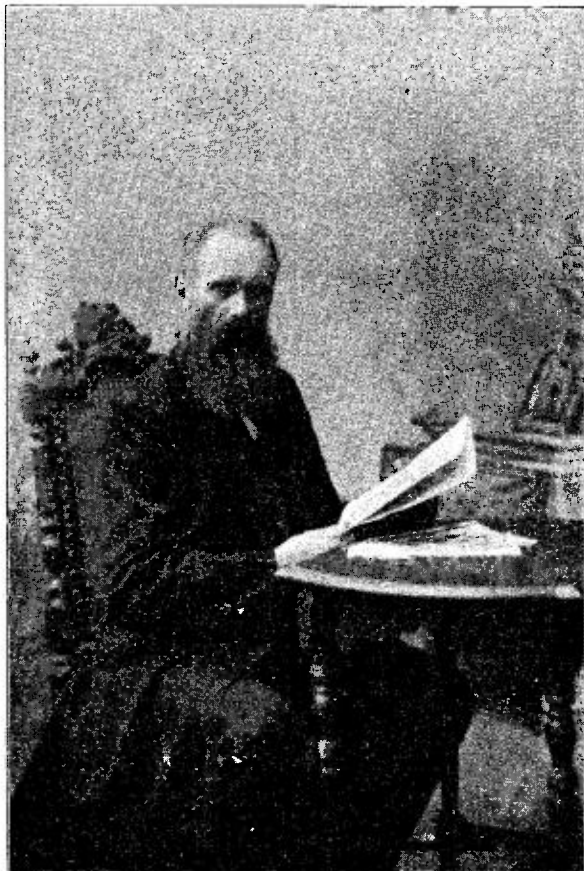
Drukkerij der Weesinrichting.

eeuw van zijn bestaan? Het zijn maar vragen, zeker. Doch u voelt wel dat die vragen op den voorgrond geschoven worden door wenschen.

Welnu, weet u wat wij wenschen bij de verschijning van den vijf-en-twintigsten jaargang van De Vriend des Huizes?

Drie dingen.

De Heer geve aan den chef van de drukkerij en dien der binderij, waar iedere aflevering van dit tijdschrift veel door de handen gaat, dat zij

nog lang gespaard blijven om mannelijk en sterk met hun jongens de Vriend reisvaardig te maken.

Hij, van wier alle gaven komen schenke aan allen, die het belang van dezen Vriend op het oog hebben en er voor werken dit te doen met blijvende toewijding.

En eindelijk worde door ons allen ook dit jaar ervaren, dat Hij die gekend zijn in al onze wegen, onze paden recht maakt.